ਗਰੁੱਪ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼

ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਐਚ ਆਰ ਮੈਲੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੀ ਪਾਰਥੇਸਰਥੀ

ਮੱਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾਟਕਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਆਮ ਫਸਲ ਹੈ ਇਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਚਿਕਕਾਏਮਮਿਗਾਨੋਰੋ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕੰਟਰੋਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਖਾਲੀ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਵਜੋਂ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਕੇ, ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਫਸਲ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ

ਚਿਤਰਦੁਰਗਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਹੋਲੀਕੇਰ ਤਾਲੁਕ ਦੇ ਚਿਕਕਾਏਮਮਿਗਾਨੋਰੋ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 840 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 80% ਮੱਕੀ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਪੱਤਝੜ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੀਜਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚਲੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਫਸਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੀਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖੇਤੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ 60 ਤੋਂ 75 ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ 15,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਜੋਖਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਭੋਜਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਮਾ, ਡੋਸਾ, ਰੋਟੀ, ਵਰਮੀਕੇਲੀ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮੱਕੀ ਤੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਪੋਲਟਰੀ ਫੀਡ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਫੀਡ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਉੱਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਚਾਰੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਗੁੱਲਾਂ (ਅਨਾਜ ਨੂੰ

ਬ੍ਰਿਕੁਟਸ, ਜੈਵਿਕ ਇੰਧਨਾਂ ਦਾ ਹਰਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ, ਜੋ ਖੇਤੀ-ਕੂੜੇ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ) ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਗਰਮੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸਾਨ ਕਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੂੜਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਵਪਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮਈ 2017 ਵਿਚ, ਮਿਰਡਾ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਲਜ (ਐਮ ਜੀ ਸੀ) ਨੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ 30 ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਵਧੀਆ ਕਾਸ਼ਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਐਮ.ਜੀ.ਸੀ. ਇਕ ਹੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਖੇਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ 2016 ਵਿਚ ਮਲੇਰਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਲਥੁੰਗਰਹਿਲਿਫ਼ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੂਗਲ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੂਸ਼ਚ ਗੈਸਲਸੈਕਫਟ ਫਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਜ਼ਸਾਮਮਾਨਾਰਬੀਟ (ਜੀ.ਆਈ. ਜੈੱਡ.) ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਬੀ. ਐੱਮ. ਜੈੱਡ) ਐਗਰੀ ਬਿਜਨਸ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ (ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ) ਐਮ ਜੀ ਸੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਹੈ ਜੋ ਗਰੀਨ ਕਾਲਜ ਟ੍ਰੇਨੀਅਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ "ਸਮ੍ਰਿਧੀ ਮੇਕਕੇ ਜੋਲਾ ਬੇਲਗਗਾਰਾਰਾ ਸੰਘ" ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਮੱਕੀ ਉਤਪਾਦਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੂਹ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਜਵੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਮੈਂਬਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 50 ਤੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ 19,520 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਚਤ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਸਮੂਹ ਮੱਕੀ ਥਰੈਸ਼ਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ

ਥ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੀ ਲਾਗਤ 88,000.00 (ਸਬਸਿਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ) ਥਰੈਸਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਰੁਪਏ ਹੈ. 188,000.00

ਖਰਚ					ਆਮਦਨੀ			
ਸੀਰੀ.	ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ	ਯੂਨਿਟ	ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਦਰ	ਕੁੱਲ ਰਕਮ	ਵੇਰਵੇ	ਯੂਨਿਟ	ਯੂਨਿਟ ਦਰ	ਕੁੱਲ ਰਕਮ
1	ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਲਾਗਤ (ਲਿਟਰ)	150	66.00	9,900.00	ਮੱਕੀ ਥਰੈਸ਼ਡ (ਕੁਇੰਟਲ)	2881	50.00	144,050.00
2	ਤੇਲ ਦੀ ਲਾਗਤ (ਲਿਟਰ)	15	110.00	1,650.00				
3	ਸੇਵਾ ਦੀ ਲਾਗਤ	2	1,300.00	2,600.00				
4	ਲੇਬਰ 45% ਕੁੱਲ ਕਮਾਈ ਦਾ			57,000.00				
5	ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ (ਐਫਆਈਜੀ)			36,000.00				
	ਕੁੱਲ			**107,770.00**	**ਕੁੱਲ**			**144,050.00**
	ਆਪਰੇਟਰ ਨੂੰ ਲਾਭ							**36,280.00**

ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਸੀਰੀ.	ਖਾਲੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਗੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ	ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਟਨ ਵਿੱਚ	ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ (ਰੁਪਏ)	ਗੀਮਾਰਕਸ
1.	5.5 ਟਨ	2400.00	13,200.00	1 ਟਰੱਕ
2.	6.2 ਟਨ	2400.00	14,880.00	1 ਟਰੱਕ
3.	6.5 ਟਨ	2500.00	16,250.00	1 ਟਰੱਕ
4.	6.00 ਟਨ	2500.00	15,000.00	1 ਟਰੱਕ
		ਕੁੱਲ	**59,330.00**	

ਖਰਚੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ - ਪਹਿਲੀ ਟਰੱਕ

ਸੀਰੀ.	ਵੇਰਵੇ	ਗਿਣਤੀ	ਐਕਸਪ. (ਰੁਪਏ.)	ਗਿਮਾਰਕਸ
1.	ਖਾਲੀ	24.2	17,450.00	ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਗੁੱਲ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ
2.	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ	4 ਟ੍ਰਿੱਪ	26000.00	
3.	ਲੇਬਰ ਲਾਗਤ	19	11500.00	ਲੋਡਿੰਗ / ਅਨਲੋਡਿੰਗ
ਕੁੱਲ			**54,950.00**	
ਗੁੱਲ ਜੀ ਏ ਐੱਫ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ			**59,330.00**	
ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ			**5,4,950.00**	
ਰੁਪਏ ਕੁੱਲ ਲਾਭ			**4380.00 ਰੁਪਏ (24.2 ਟਨ ਲਈ)**	

ਉਦਯੋਗ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਉਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਾਢੀ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮੱਕੀ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਥਰੈਸ਼ਰ ਰਾਂਹੀ ਝਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਅਨਾਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂਅਲ ਪਿੜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨ ਖੋਦਣ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਨੂਅਲ ਥ੍ਰੇਸ਼ਿੰਗ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਵਪਾਰੀ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਥਰੈਸਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਪਰ ਅਕਸਰ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਥਰੈਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਲਈ, ਸਮੇਂ ਤੇ ਥਰੈਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਹੱਥ ਖੋਹਣਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਸੀਜ਼ਨ (ਨਵੰਬਰ'17 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 18), ਮੱਕੀ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ 1060 ਤੋਂ 1280 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੀਮਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਆਮਦ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਮੱਕੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਆਦਿ। ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸਾਨ ਸਥਾਨਕ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਮੀਦਾਂ (1250-1300 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ) ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੂਰੀ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਖੇਤਰ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਥ੍ਰੈਸਰਜ਼ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਥਰੈਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ

ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹਾਲਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧੀਆ ਹਨ। ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ, ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਰਿਬਾਸ਼ੱਪਾ ਨੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ, "ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਥਰੈਸ਼ਰ ਰਾਂਹੀ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੀਮਤ 1200 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਹੋਵੇ , ਮੈਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ 96 ਕੁਇੰਟਲ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਵਾਧੂ ਕਮਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। "ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਮਿਰਡਾ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਲਜ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭੇ।ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਚ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ।

ਐੱਮ ਜੀ ਸੀ ਦੇ ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ ਨੇ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਥਰੈਸਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਮੱਕੀ ਥ੍ਰੈਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ। ਮਿਰਡਾ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਥਰੈਸਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਥ੍ਰੇਸ਼ਰ ਦੀ ਲਾਗਤ 18000 / - ਰੁਪਏ ਸੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬੱਚਤ ਨਾਲ ਇਹ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਿਆ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ 88 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਥਰੈਸ਼ਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਸੀ।

ਇਸ ਕਰਕੇ, ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ ਨੇ ਰਿਆਇਤੀ ਮੱਕੀ ਥ੍ਰੈਸਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ 8,8000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵਧਾਇਆ। ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ, ਗੁ. ਨਾਗੱਪਾ, ਜੋ ਸਬਸਿਡੀ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਐਮ ਜੀ ਸੀ, ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ (ਗੁ. ਨਗੱਪਾ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਸ਼ੀਨ' ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਥ੍ਰੈਸਰ ਨੂੰ ਦਸੰਬਰ 2017 ਵਿਚ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸਮਰੁੱਦੀ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ ਨੇ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ। ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਥ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਦੀ ਦਰ 50 ਰੁਪਏ / ਕੁਇੰਟਲ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ 45 ਰੁਪਏ / ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਕਾਲਸ਼ੱਪਾ ਨੂੰ ਆਪਰੇਟਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੱਲ ਰਹੇ ਖਰਚਾ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ, ਬੀਮਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਥਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ 36,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਕਾਲੇਸ਼ੱਪਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਣਗੇ।

<u>ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਨਾਜ</u>

ਥਰੈਸ਼ਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 51 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ 78 ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ । ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਓਪਰੇਟਰ ਨੇ ਮਈ 2018 ਵਿਚ ਥਰੈਸ਼ਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ.ਬੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਥਰੈਸਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 36,280 / - ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਇਆ (ਸਮੂਹ ਨੂੰ 36,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਾਅਦ) ਜੋ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਓਪਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨੇੜਲੇ ਕੋਡਾਗਾਵਲੀਹੀਤੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਕਲੇਸ਼ੱਪਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉੱਤਮ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਥ੍ਰੈਸਰ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਵੀ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ 120 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੀਮਤ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੇਸ਼ਪਾ ਨੂੰ 6000 / - ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਥਰੈਸ਼ਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧ ਰਹੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੋਗਾਗਵਾਲੀ (ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ) ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਥਰੈਸਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਚਿਕੇਮਿਮਗਨੁਆਂ ਵਿਖੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਫਿਰ ਖ਼ੁਦ ਮੈਂ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਲੇਸ਼ੱਪਾ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਬੁਲਾਇਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਥਰੈਸ਼ਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਜੋ ਥ੍ਰੈਸਰ ਤੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਕੀਮਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। "ਥ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਰ ਕਲੇਸ਼ੱਪਾ, ਜੋ ਆਪ੍ਰੇਟਰ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਆਮਦਨ ਕਮਾਉਣ ਵਿਚ

ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। 45% ਆਮਦਨੀ 4-6 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਬੋਝ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਵਧੀਕ ਲਾਭ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਖਾਲੀ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੀਪਡ ਅਤੇ ਬਾਲਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਖਾਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਥੱਲੇ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਸਾੜਦੇ ਹਨ। ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਗੁੱਲਾਂ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੱਟ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਗੁੱਲਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਖੇਤ ਤੱਕ ਗੁੱਲਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛਾਲਾਲੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗਾਇਤਰੀ ਐਗਰੋ ਫਿਊਲਜ਼ (ਜੀ ਏ ਐੱਫ) ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ , ਜੋ ਕਿ 80 ਤੋਂ 90 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਜੀ ਏ ਐੱਫ ਇੱਕ ਸਫਲ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ "ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕੂੜੇ-ਕਰਕਟ ਤੋਂ ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਣ " ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਏਗਰੀ ਬਿਅਰਸ ਮੱਕੀ ਦੇ ਗੁੱਲਾਂ/ ਮੂੰਗਫਲੀ ਦੇ ਸ਼ੈੱਲਾਂ / ਕੌਫੀ ਸ਼ੈੱਲਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਜੀ ਏ ਐੱਫ ਐਗਰੀ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਪਾਊਡਰ ਵਿੱਚ ਕੁਚਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਬੂਲੇਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਬਿਰੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪੈਕਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਬਿਰੈਕਟਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਮੰਗ ਹੈ, ਜੋ ਗੈਸ ਤੇਲ / ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਜੈਵਿਕ ਇੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਮੰਗ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀ ਏ ਐੱਫ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੇਤੀ ਰਹਿੰਦ ਖੂੰਹਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਗੈਸਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਏ ਐੱਫ ਨੂੰ 2 ਤੋਂ 3 ਵਾਰ ਕੋਬਸ ਸਿੱਧੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਕੇਜ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਹੁਨਰ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੋਡ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ, ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਸਿਰਫ 5.5 - 6.5 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਲੋਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ , ਪਰ ਅਨੁਭਵ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਵਿਚ 9 ਤੋਂ 10 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਲੋਡ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਰਮਿਆਨੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸਾਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਕਰੀਬਨ 250 ਰੁਪਏ ਤੋਂ 300 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਕਮਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਲੀ ਗੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ, ਕਿਸਾਨ 650 ਤੋਂ 750 / - ਟਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਲਾਲਕੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਹਲਾਮਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ 3 ਏਕੜ ਜਮੀਨ ਵਿਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਉਗਾਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਥਰੈਸਰ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ 48 ਕੁਇੰਟਲ ਮੱਕੀ ਨੂੰ 1280 ਰੁਪਏ / ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ। ਮੈਂ 0.6 ਟਨ ਖਾਲੀ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ 5050 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਕਮਾ ਸਕਿਆ ਸੀ। "ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣਾ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੀਨਾਪਾ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਜੋ ਗੋਥਰੀ ਐਗਰੋ ਫਿਊਲ ਚੇਲਾਕੇਰੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਡ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਟਰੱਕ 700 ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਕਿਸਾਨ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਜੀ ਏ ਐੱਫ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਹ

ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਥਰੈਸ਼ਿੰਗ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ, ਸਮੂਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੱਕੀ ਥ੍ਰੈਸਰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨਾਜ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੀ ਥ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਦੇ ਬਾਅਦ ਥ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਬੱਝੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਸੂਰਜਮੁਖੀ, ਫਿੰਗਰ ਬਾਜਰੇ, ਜਵਾਰ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਥਰੈਸਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ,

> ਖੇਤ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂਹੰਦ (ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਮੂੰਗਫਲੀ ਦੇ ਛਿਲਕੇ) ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਕਟਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਈਂਧਨ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਚੰਗੀ ਮੰਗ ਵੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਗੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਈਂਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਵਾਇਆ

ਏ ਬੀ ਪੀ ਸੀ ਹੁਣ ਵੀ ਸਮੁਦਾਇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਥ੍ਰੈਸਰ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ / ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।

ਥ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਸ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿਚ, ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੈਸਾ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਨ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਉਦਯੋਗ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਜਰਬੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੈ ਤੂੜੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਕਟਰ - ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੂਹ ਕੁੱਕੜ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਫੀਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਐਮ.ਜੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬੀ.ਐਮ.ਵੀਯਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਿਖਲਾਈ ਸਮੇਂ, ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਇਕੋ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਪਾਰਕ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਇਕ ਕਦਮ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ- ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ

ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੀਆਂ ਹਨ। ◆

ਟੀ ਪਾਰਥੇਸਰਥੀ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ
(ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਲਜ - ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ)
ਵੈੱਲਥੋਂਗਰਹੀਲਫ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਆਫਿਸ, ਮਿਰਡਾ
2, ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ, ਡੋਮਲਕ,
ਬੈਂਗਲੋਰ , ਕਰਨਾਟਕ 560071

Group Enterprises
A way to enhance small farmer livelihoods
LEISA India, September 2018